

(3 Hours)

(Marks : 100)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q. 1 Answer any two of the following three questions:

- A. Explain the importance of Applied Agriculture in Rural Development.
- B. Explain the concept of Applied Agriculture and explain its nature.
- C. Explain the concept of Tissue Culture and explain the importance.

Q. 2 Answer any two of the following three questions:

- A. Explain the concept of Agro-ecology and explain the importance.
- B. What is Zero Budget Farming? Explain the importance of zero budget farming.
- C. Explain the importance of a mixed cropping system by explaining what a mixed cropping system is.

Q. 3 Answer any two of the following three questions:

- A. Explain the importance of Floriculture in Rural Development.
- B. Explain the meaning of Horticulture and its significance in Rural Development.
- C. Explain various factors of Horticulture Development.

Q. 4 Answer any two of the following three questions:

- A. Explain the importance of Social Forestry.
- B. Direct and Indirect importance of forest.
- C. What is a forest? State the different types of forests.

Q. 5 Answer any two of the following three questions:

- A. The nature of zero budget farming.
- B. Importance of Supplementary Business in the farming system.
- C. Mention the nursery factors for preparing a Fruit Nursery.
- D. Importance of Bio-farming.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्रश्न 1. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- अ. उपयोजित शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व सांगा.
- ब. उपयोजित शेतीची संकल्पना सांगून त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क. उतीसंवर्धनाची संकल्पना सांगून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न 2. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- अ. कृषी परिस्थितीची संकल्पना सांगून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ब. शून्य बजेट शेती म्हणजे काय? शून्य बजेट शेतीचे महत्त्व सांगा.
- क. मिश्र पीक पद्धत म्हणजे काय सांगून मिश्र पीक पद्धतीचे महत्त्व सांगा.

प्रश्न 3. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- अ. फुलशेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व सांगा.
- ब. फलोद्यानाचा अर्थ सांगून त्याचे ग्रामीण विकासातील महत्त्व सांगा.
- क. फलोद्यान विकासाचे विविध घटक सांगा.

प्रश्न 4. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- अ. सामाजिक वनीकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ब. वनांचे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष फायदे सांगा.
- क. जंगल म्हणजे काय? जंगलांचे विविध प्रकार सांगा.

प्रश्न 5. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

- अ. शून्य बजेट शेतीचे स्वरूप
- ब. पूरक व्यवसायाचे शेती पद्धतीतील महत्त्व
- क. फळ रोपवाटिका तयार करण्यासाठी आवश्यक घटक
- ड. जैविक शेतीचे महत्त्व